תיאורי מקרה ללמידה - אין למידה בלי הפצה

ד"ר עופר כהן, ,ד"ר יוסי טל, ד"ר מריו דאוד, ד"ר סיגל מזור, ד"ר חגי סלוצקי

כללית- סמייל

רקע

רוב ארגוני הבריאות בישראל המתחקרים אירועים חריגים, נוהגים להפיץ את לקחיהם העיקריים לסקטורים הרלוונטיים למאפייני האירוע. הלקחים מופצים כ"תיאורי מקרה ללמידה", "ניוזלטרים", "איגרות בטיחות" ועוד.

הנחת היסוד בהפצה של הלקחים היא כי חשוב להעלות את המודעות של הצוותים הרפואיים לסיכונים לבטיחות הטיפול ואופן ההתמודדות עמם וכי הדבר עשוי לשפר את בטיחות הטיפול.

עם זאת, לא מוכרות עבודות שבדקו את התייחסותם של אנשי הצוות הרפואי ללקחי אירועים חריגים המופצים אליהם ואת תרומתם לבטיחות הטיפול.

המחלקה לניהול סיכונים ובטיחות הטיפול בכללית סמייל, מקבלת דיווחים על אירועים חריגים במהלך הטיפול, חלקם מתוחקרים ולקחיהם מופצים לצוותים הרפואיים בארגון.

מזה כעשור מופצים בכללית סמייל 8-12 תיאורי מקרה בשנה, לרמת הרופא המטפל, בפורמט קבוע הכולל : תיאור אירוע, ניתוח האירוע, לקחים והמלצות

מטרות

לבחון את העמדות של רופאי כללית סמייל ביחס לתרומה של הפצת תיאורי מקרה ללמידה.

שיטות

- נבנה שאלון ייעודי קצר לנושא הכולל 6 שאלות סגורות ושאלה אחת פתוחה.
- השאלון הופץ במהלך רבעונים 3-4/22 ביחד עם תיאורי מקרה שהופצו בפרק זמן זה (סה"כ 3 הפצות)
- על השאלון השיבו 203 רופאי שיניים של כללית סמייל המהווים כ- 10% מכלל רופאי השיניים המועסקים בכללית סמייל.

ממצאים

- 84% מהמשיבים קבלו את תיאור המקרה ו- 83% מהמשיבים ענו קראו אותו.
- בקרב המשיבים קיימת תמימות דעים כי תיאורי המקרה תורמים לשיפור המודעות לבטיחות הטיפול, שזו מטרתם העיקרית (ממוצע 4.6 בסולם 1-5) ומניעים שינויים בתהליכי העבודה במרפאה (ממוצע 4.0).
- בשאלה פתוחה התבקשו הרופאים להציע המלצות לשיפור תהליך הפצת תיאורי המקרה ללמידה. חלק ניכר מההמלצות נגעו לאופן ההפצה שיכלול גם הפצה בווטס אפ, כך שכל איש צוות רפואי יקבל את תיאור המקרה לנייד שלו.
- **בנוסף הומלץ ליזום פעילויות במרפאה בעקבות הפצת תיאורי מקרה וביניהן : להציג אותם בהרצאות/זום ולדון באירועים בפורומים במרפאה.**

מסקנות והמלצות

לקחי אירועים חריגים המופצים כתיאורי מקרה ללמידה, אכן נתפסים כמעלים את המודעות לבטיחות הטיפול ומניעים שינויים לשיפורה.

יש מקום להפיץ את תיאורי המקרה לצוותים הרלוונטיים באופן אישי – מייל, נייד ולהמליץ למרפאות על פעילות צוותית המתבססת על תיאורי המקרה.